

[سوره توبه آیه 122]

وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا
فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

و نمی شود که مؤمنان، همگی [برای آموزش دین] اعزام شوند، پس چرا از هر
گروهی، جمعی از آنها اعزام نشوند تا دانش دین را [به طور عمیق] بیاموزند و
آنگاه که به سوی قوم خویش بازگشتند، آنها را هشدار دهند، باشد که آنان [از
کیفر الهی] بترسند

ضرورت تداوم مسئولیت های امام در عصر غیبت

1- مرجعیت دینی : آشنایی مردم با وظایف خود

2- ولایت ظاهری: اجرای احکام اجتماعی اسلام که نیازمند مدیریت و پشتوانه
حکومتی است.

راهکار پیامبر و امامان برای عصر غیبت

وجود مردمانی در شهرهای دوردست در همان زمان ائمه که به امامان دسترسی
نداشتند □ تربیت دانشمندانی تربیت که در حد توان به معارف و احکام دین
دست یابند و به نقاط مختلف رفته و احکام اسلام را به مردم بیاموزند.

دین و زندگی ۲

این روش، برگرفته از قرآن کریم است.

دستور خداوند در قرآن کریم به گروهی از مردم برای اختصاص وقت و همت خود به شناخت دقیق دین کنند و «تفقه» در دین رفتن به شهرهای خود و آموزش دین به مردم.

تفقه: تلاش برای کسب معرفت عمیق.

فقیه: افرادی که به معرفت عمیق در دین می رسند و می توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آوردند،

وظیفه مسلمانان: تقلید از علم فقها در زمان غیبت امامان یا عدم امکان دسترسی به ایشان.

تقلید: مراجعه و رجوع به متخصصان در احکام دین و پیروی از ایشان.

البته این مراجعه، یک روش رایج عقلی است؛ یعنی انسان در امری که تخصص و مهارت ندارد، به متخصص آن مراجعه می کند.

وظیفه فقها: انجام دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری (رهبری و ولایت) به فرمان و نیابت از امام زمان (عج)

مرجع تقلید: فقیه‌ی که مورد رجوع مردم برای پاسخ به احکام دین و پیروی مردم است.

ولی فقیه: یکی از فقیهان که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد و عهده دار حکومت می شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا درمی آورد.

دین و زندگی ۲

نتیجه: در عصر غیبت «مرجعیت دینی» در شکل «مرجعیت فقیه» ادامه می یابد و «ولایت ظاهری» امامان به صورت «ولایت فقیه» استمرار پیدا می کند.

پیامبر اکرم (ص): « حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است» زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی داند. البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آنها آموزش دهد در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.»

امام صادق(ع): فَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنَ الْفُقَهَاءِ صَائِنًا لِنَفْسِهِ حَافِظًا لِدِينِهِ مُخَالَفًا لِهَوَاهُ مُطِيعًا لِأَمْرِ مَوْلَاهُ ۖ فَلِلْعَوَامِ أَنْ يُقْلَدُوهُ: هر کس از فقیهان که نگهدارنده نفس خود، نگهبان دین خود، مخالفت کننده با هوی و هوس خود، فرمان بردار مولایش باشد، پس بر مردم است که از او پیروی کنند.

امام عصر(عج) (در پاسخ به یکی از یاران خود به نام اسحاق بن یعقوب درباره «رویدادهای جدید عصر غیبت»: وَأَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رِوَاةِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ: و در مورد رویدادهای زمان به راویان حدیث ما رجوع کنید. که آنان حجت من بر شمایند و من حجت خدا بر آنها می باشم.

دین و زندگی ۲

این روایات بیانگر آن است که «مسلمانان در غیبتِ امام، نه تنها در احکام و مسائل فردی، بلکه در مسائل اجتماعی هم، باید به «فقیه» مراجعه کنند. انجام چنین وظیفه ای، جز با نفی حاکمان طاغوت و تشکیل «حکومت اسلامی» به رهبری فقیه میسر نیست.

مدرسه مجازی آینو